

- ક. એવાં આસનો પર વર્તુળ બનાવો, જેમાં ઊભી રેખાઓ દેખાતી હોય.
- ખ. એવાં આસનો પર બનાવો, જેમાં ઊભી અને ત્રાંસી રેખાઓ દેખાતી હોય.
- ગ. એવાં આસનો પર બનાવો, જેમાં વક્ર રેખાઓ દેખાતી હોય.
- ઘ. એવાં આસનો પર બનાવો, જેમાં આડી રેખાઓ દેખાતી હોય.
- ચ. આમાંના કેટલાંક આસનો કરી જુઓ. આસનો કરતી વખતે તમે જે રેખાઓ જુઓ છો તેની ચર્ચા કરો.

બાળકોને યોગાસનો કરવામાં મદદ કરો. સૂચનાઓ આપો જેમ કે, પીઠને સીધી રાખો, હાથ સીધા રાખો, પીઠને વળાંક આપો, હાથ અને પગને ત્રાંસા રાખો વગેરે. *પતંજલિના* પ્રાચીન યોગસૂત્રોમાં વર્ણવ્યા પ્રમાણે તેમને *અષ્ટાંગ યોગ* વિશે પણ જણાવો.

સીધું શું છે?

તમારા હાથમાં એક દોરાનો
ટુકડો પકડો.

શું તે સીધો છે?

હવે તમારા બંને હાથને નજીક
લાવો.

શું હવે દોરો સીધો છે?

શું હવે તમે દોરાને સીધો / આડો / ત્રાંસો કરી શકો છો?

ચાલો કરીએ

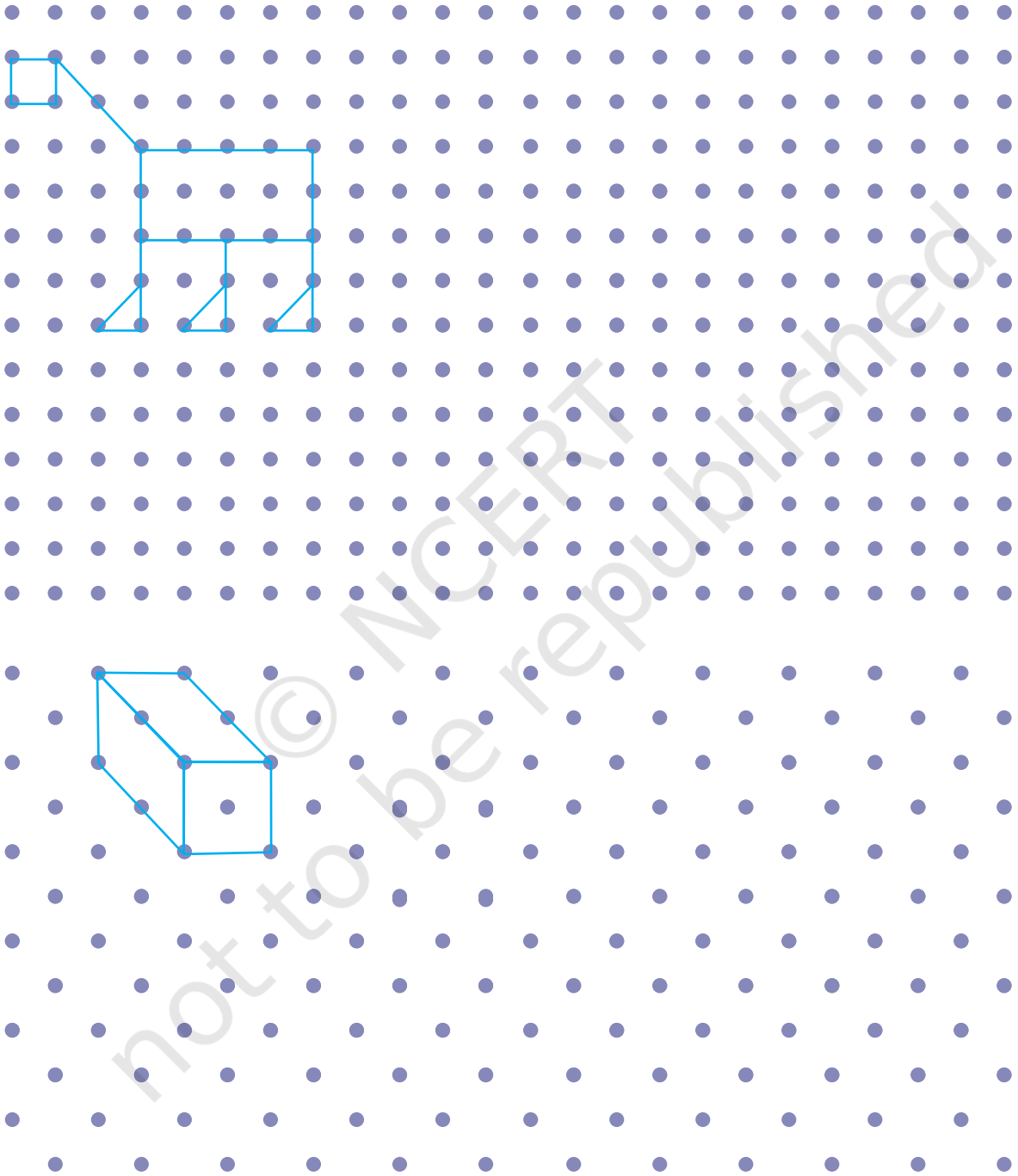
નીચે આપેલા ચિત્રમાં ગુમ થયેલી ઊભી, આડી, ત્રાંસી અને વક્ર રેખાઓ
બનાવો.

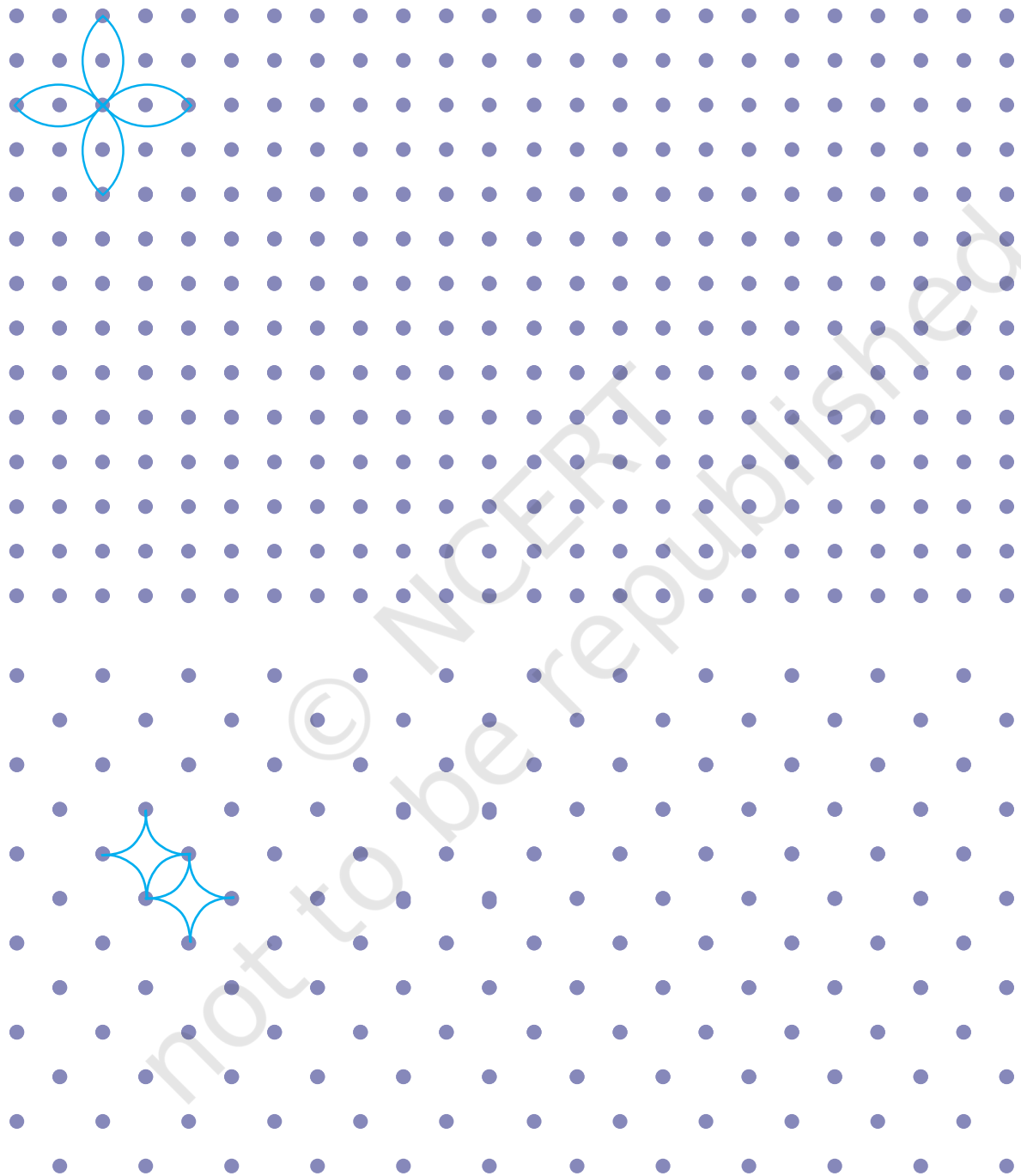

ચાલો ટપકાં સાથે રમીએ

ક. સીધી રેખાઓ (ઊભી, આડી અને ત્રાંસી) નો ઉપયોગ કરી નવા આકારો બનાવો.

ખ. વાદળાં, મેઘધનુષ્ય વગેરે જેવી વક્ર રેખાઓની
મદદથી જુદી જુદી આકૃતિઓ દોરો.

ચાલો કરીએ

ક. આપેલી જગ્યામાં વિવિધ પ્રકારની રેખાઓનો ઉપયોગ કરીને તમારું પોતાનું ચિત્ર બનાવો. કોઈપણ બે પ્રકારની રેખાઓના ઉપયોગથી રચના કરો.

ખ. કોઈપણ ત્રણ પ્રકારની રેખાઓ વડે રચના કરો.

ગ. તમામ પ્રકારની રેખાઓનો ઉપયોગ કરીને રચના કરો.

પ્રોજેક્ટ કાર્ય

કાગળ વાળીને બનાવીએ

જો આપણે એક કાગળને અડધા ભાગમાં વાળીએ, તો તે વચ્ચે એક રેખા બનાવે છે. હવે જો આપણે કાગળને વધુ વખત વાળતા રહીએ તો આપણને સંખ્યાબંધ રેખાઓ મળે છે. ચાલો આપણે કાગળને વાળીએ અને પછી મળતી જુદી જુદી રેખાઓ જોઈએ. હવે આ કાગળ ઉપર લાલ ક્રેયોનથી સીધી રેખાઓ અને વાદળી ક્રેયોનથી ત્રાંસી રેખાઓ બનાવો

ક. તમે અને તમારો મિત્ર બંને એક કાગળને વધુમાં વધુ વખત વાળો અને ચકાસો કે કોણ વધુમાં વધુ વાળી શકે છે.

ખ. કાગળને વાળીને વક્ર રેખાઓ બનાવવાનો પ્રયાસ કરો.

મધુબની, કલમકારી, વર્લી અથવા અન્ય કોઈપણ સ્થાનિક કલા સ્વરૂપો કે જેનાથી બાળકો પરિચિત છે તેની વર્ગમાં ચર્ચા કરો. શિક્ષક સ્થાનિક ચિત્રકારોને બાળકો સાથે વિવિધ રેખાઓ અને આકાર દોરવાની તેમની પ્રક્રિયા વિશે ચર્ચા કરવા આમંત્રણ આપી શકે છે.

